

УДК 339.138

Кулик Юлія

Kulyk Yliia

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ FORMATION OF COMPETITIVE POTENTIAL

Ринкова конкуренція в Україні не тільки досить інтенсивна, але й з кожним роком загострюється. Компанія повинна постійно порівнювати свої товари, ціни, канали розподілу, заходи з просування й рекламні кампанії з продукцією та маркетинговою політикою конкурентів і визначати свої конкурентні переваги й недоліки. Необхідно відмітити, що становлення ринкових відносин в Україні проходить на фоні кардинальних змін в суспільстві і пізнанні кожної людини. Дія ринкового механізму і характер поведінки окремих підприємств багато в чому залежить від специфіки структури того чи іншого ринку. Існують різні варіанти підходів до ринкових структур. Найбільш значимими в економічному відношенні є структури, що відображають кількість і розмір виробників і споживачів в тих чи інших галузях економіки. В залежності від розмірів підприємств та їх кількості в різних галузях в неоднаковій мірі і в різних формах проявляє себе найбільш специфічна і сильна складова ринкового механізму – конкуренція. Сучасний стан розвитку економіки України припадає на період, коли у світі відбуваються процеси глобалізації. Вони охопили всю земну кулю і проявляються практично в усіх сферах життя. А Україна, яка розташована поміж двома найбільшими цивілізаційними арсеналами (Євроатлантичними та Євразійськими), надзвичайно гостро відчуває як позитивні, так і негативні сторони цього процесу.

Глобалізація різко підняла рівень конкуренції як між державами, так і окремими суб'єктами господарювання. В цих умовах необхідність змін

виникає частіше, ніж до цього. В реаліях глобального ринку немає такого поняття як «кінцевий результат, а є безперервно поступовий рух до чергової цілі, яка була визначена». Глобалізація значно ускладнила діяльність підприємств, що в першу чергу пов'язана з постійно мінливим, значно більшим за розміром зовнішнім середовищем.

У таких умовах сучасна економічна наука дає, швидше, якісне розуміння процесів, що відбуваються, моделі для вирішення деяких завдань, варіанти сценаріїв і підкріплює та розвиває інтуїцію осіб, які приймають рішення. Сьогодні існує великий шар як фундаментальних, так і прикладних проблем, які пов'язані з поведінкою підприємств, та інших соціально-економічних систем як великих і складних об'єктів. Особливо актуальними є проблеми, які належать до обміну внеску в поведінку систем окремих індивідуумів і їх ментальних якостей. Класичні підходи мікро- і макроекономіки не дають адекватного розуміння цих проблем. Сьогодні останні досягнення в економічній науці пов'язані з синтезом різних підходів – фізики, синергетики, системного аналізу, біології, інформатики та комп'ютерних наук. Тому лексикон сучасного менеджменту збагачується категоріями й поняттями, які запозичуються з природничих та інженерних наук. Однією з найбільш широко і давно використовуваних категорій є «потенціал». У першу чергу це пов'язано з тим, що внесення будь-яких організаційних змін у діяльність підприємств орієнтується на всі його потенційно утворюючі елементи. А процес внесення змін стає одним з головних у діяльності сучасних підприємств, які бажають бути конкурентоспроможними протягом усього періоду діяльності. У вітчизняній літературі термін «потенціал», використовується як показник для оцінки економічної потужності об'єкта.

Отже, формування виробничого потенціалу варто розглядати як результат системного поєднання елементів, які його утворюють.